

Riigikohtu arvamus¹ karistusseadustiku, kriminaalmenetluse seadustiku, ohvriabi seaduse ja tsiviilseadustiku üldosa seaduse muutmise seaduse eelnõule (lastevastased seksuaalkuriteod ja naistevastase vägivalga ja perevägivalga tõkestamise direktiivi osaline ülevõtmine)

Riigikohus iseenesest toetab seksuaalkuritegude ohvrite kaitse laiendamist. Siiski peab Riigikohus vajalikuks märkida, et põhjendatud ei pruugi olla tsiviilõigusliku nõude aegumise sidumine riigi karistusõigusliku reaktsiooniga mingile teole. On küsitav, kas nõude aegumine peaks sõltuma sellest, millise ajani on riigil võimalik isiku teole karistusega reageerida ehk kuriteo aegumisega.

Riigikohus mõistab ohtu, et eelkõige alaealise vastu perekonnaliikme poolt toime pandud seksuaalkuriteoga tekitatud kahju hüvitamise nõue võib aeguda ajal, kui kannatanu elab veel süüteo toime pannud perekonnaliikmega koos või on muul viisil (nt majanduslikult) tema mõju all. Sellel ajal võib tsiviilõigusliku kahju hüvitamise nõude esitamist heidutada kannatanu sõltuvus teda kahjustanud inimesest. Riigikohtu hinnangul võib kannatanute kõrgema tasemega kaitset tagada ka aegumise peatumise eriregulatsioon, mis sätestaks näiteks: „Alaealise suhtes toime pandud seksuaalse enesemääramise õiguse rikkumisest tulenevate nõuete aegumistähtaeg peatub, kuni kannatanu 21-aastaseks saamiseni. Kui kannatanu elab aegumistähtaja kulgema hakkamise ajal koos kohustatud isikuga ühises majapidamises, või on muul viisil kohustatud isikust sõltuv, peatub aegumistähtaeg kuni ühise majapidamise või sõltuvuse lõppemiseni.“ Pole välistatud selle täpsustamine, milles võib mainitud sõltuvus või mõju seisneda.

Kirjeldatud aegumise peatumise regulatsioon võimaldaks nõude aegumistähtaja siduda lahti kuriteo aegumisest, mis ei ole omavahel seotud ka muude süütegude puhul.

¹ Riigikohtu arvamus ei väljenda Riigikohtu siduvat seisukohta. Riigikohus kujundab siduvaid seisukohti ainult kohtuasjade menetlemisel Riigikohtus.